

Digitálna knižnica 2013 Hotel Družba, Jasná pod Chopkom, Slovensko 15. 4. 2013 – 17. 4. 2013

Účastnice:

PhDr. Petra Pejšová, (petra.pejsova@techlib.cz, NUŠL, 51)

Mgr. Hana Vyčítalová, (hana.vycitalova@techlib.cz, NUŠL, 51)

1. Účel cesty

Cílem zahraniční služební cesty byl 7. ročník konference Digitálna knižnica 2012. Konference se konala v prostorách hotelu Družba v Jasné pod Chopkom na Slovensku ve dnech 15. - 17. dubna 2013. Konference byla zaměřena na nové služby, které využívají digitální obsah, zkušenosti s budováním digitálních knihoven a právní aspekty související s budováním digitálních knihoven. Stejně tak měla představit různé projekty, v rámci kterých tradiční instituce přechází k budování digitálních knihoven a úložišť. Konference se zúčastnily Mgr. Hana Vyčítalová a PhDr. Petra Pejšová, která zde vystoupila s prezentací „Jak využít citační manažery pro spojení publikační činnosti a šedé literatury?“.

2. Časový průběh cesty

Pro cestu na konferenci bylo využito vlakové spojení ze stanice Praha hl. n. do stanice Liptovský Mikuláš. Z Liptovského Mikuláše do zastávky Jasná pod Chopkom účastnice jely autobusem. Pro zpáteční cestu byl opět využit vlak z Liptovského Mikuláše do Prahy s přestupem ve stanici Žilina.

3. Průběh navštívené akce/jednání

Během zahraniční cesty bylo ubytování zajištěno v hotelu Družba, kde se konal i program konference. Po příjezdu dne 15. 4. 2013 proběhla od 17:00 do 19:00 registrace účastníků a následovala uvítací recepce.

16. 4. 2013

Program konference zahájil v úterý ráno zástupce organizátorů Josef Dzivák. Jako první vystoupila paní Julia Fallon s přednáškou z prostředí Europeany. Hovořila o politice licencování, různých právních statutech, které jsou přidělovány digitálním objektům, které Europeana shromažďuje a zpřístupňuje.

V druhé přednášce představil Dariusz Paradowski z Národní knihovny v Polsku (National Library of Poland) digitalizační workflow, které vytvořili pracovníci NLP při digitalizaci objektů ze své knihovny. Na závěr shrnul důvody, proč je dobré workflow při podobných procesech vytvářet.

Po přestávce na kávu vystoupil Sabolcs Dancs z maďarské národní knihovny (Hungarian National Library) s příspěvkem „Kto bude budovat naše katalogy? MARC a ONIX: starý koncept a nová perspektiva“. Ve své přednášce shrnul katalogizační standardy, které se v Maďarsku používali a používají, ale především se věnoval standardu ONIX - Online Information Exchange, který se zatím používá hlavně v soukromém komerčním sektoru. Tento standard je kompatibilní s FRBR a MARC 21 a může být v budoucnu více využíván. Poslední prezentaci před obědem měl Neil Jefferies z Oxfordské univerzity. Hovořil o novém discovery systému „Digital.Bodleian“, který slouží ke zpřístupnění zdigitalizovaných objektů ze speciálních sbírek univerzitní knihovny, které byly dosud uloženy v systémech, které zpřístupnění neumožňovaly. Rozhraní iNQUIRE umožňuje prohledávat metadata všech zdigitalizovaných sbírek.

Odpolední program začal sekcí komerčních přednášek. První vystoupil Thorsten Rink z firmy Image Access s prezentací o knižních skenerech nové generace BookEye. Druhý příspěvek přednesl Geert Kessels o integrovaném přístupu k správě, analýze a prezentaci dat. Poslední prezentaci před přestávkou uvedla Elena Postnikova z firmy ABBYY. Prezentace představila detailně ABBYY Recognition Server a další produkty společnosti.

Blok po přestávce tvořily čtyři příspěvky. První od Agnes Koreny z Maďarska byl o digitalizačním projektu maďarské parlamentní knihovny (Hungarian Parliamentary Library). V rámci tohoto projektu byly zdigitalizovány cca 2 miliony stránek, především parlamentní a právní dokumenty, knihy a periodika z oblasti historie, práva a politických věd z fondu parlamentní knihovny. Pro zpřístupnění objektů byl vybrán systém Aleph 500 a DigiTool. Vyhledávací portál je na adrese <http://dt.ogyk.hu/en>.

Agnes Koreny a její přednáška

Petr Žabička z Moravské zemské knihovny popsal projekt Staré mapy, jeho dosavadní výstupy a představil i projekt TEMAP.

Jako další vystoupil Vladimír Kysel, jeho přednáška měla název „SLUK - Brána do tradičnej ľudovej kultúry Slovenska“. Představil Koordinačné centrum tradičnej ľudovej kultúry, které vzniklo za účelem péče o zaznamenávání tradiční lidové kultury. Vytváří reprezentativní seznam nehmotného kulturního dědictví, dalším cílem je vybudování centrální databáze informací o tradiční lidové kultuře a také virtuálního archivu, ve kterém se budou shromažďovat digitální objekty - texty, obrázky, fotografie, audio i video. Centrum vytvořilo také Metodiku inventarizace pro dobrovolníky a zájemce o lidovou kulturu, kteří mají zájem pomoci se zaznamenáváním tradiční lidové kultury.

Posledním příspěvkem byla krátká ukázka muzejního digitalizačního systému Vitikon, používaném v rámci plnění slovenského projektu Digitálne muzeum.

17. 4.

S prvním příspěvkem tohoto dne vystoupila Petra Pejšová, její příspěvek nesl název „Jak využít citační manažery pro spojení publikační činnosti a šedé literatury?“. Na příkladu digitálního repozitáře NUŠL vysvětlila zlepšení, které přináší citační manažery uživatelům repozitáře a uvedla i návod, jak pracovat s citačními manažery EndNote a Zotero.

Dopolední blok začal přednáškou Petry Pejšové

Dušan Katuščák z Žilinské univerzity představil Centrum excelentnosti Pamäť Slovenska. Toto centrum má zajišťovat výzkum, vývoj, inovace a kontrolu jakosti v oblasti masové digitalizace a archivace. Centrum vzniklo v rámci projektu, který zastřešuje Žilinská univerzita a Slovenská národná knižnica. Více na <http://pamatslovenska.mediamatika.sk/>.

Po přestávce následoval příspěvek o Open Access. Lukasz Mesek z Jagellonian Library shrnul celou iniciativu, její historii, cíle i jednotlivé "cesty". Představil také digitální repozitáře, které jsou v režimu OA.

Poslední přednáškou celé konference byla prezentace Blazeje Fereta z Technické univerzity v Lodži (Technical University Lodz) o budování virtuálního univerzitního kampusu WIKAMP. Tento kampus slouží k podpoře distančního vzdělávání. Je užíván jako doplněk a podpora tradičních kursů a pro běh e-kursů. Univerzitní knihovna pomáhá učitelům při přípravě kursů, stará se o webové stránky kampusu, slouží jako asistenční centrum pro studenty a plní i další role. Kampus je založen na systému Moodle a používá jednotný autentizační systém, jeden login pro všechny služby. Umožňuje veškerou elektronickou komunikaci studentů i učitelů a také elektronickou administrativu studijních záležitostí. Více na <http://edu.p.lodz.pl/?lang=en>.

4. Závěry/shrnutí

Zahraníční cesta na konferenci Digitálna knižnica 2013 se konala od 15. dubna do 17. dubna 2013. Na konferenci byl 17. 4. 2013 prezentován příspěvek s názvem „Jak využít citační manažery pro spojení publikační činnosti a šedé literatury?“ Petrou Pejšovou. Hlavní náplní tohoto ročníku bylo seznámení s novými službami, které využívají digitální obsah, podělit se o zkušenosti s budováním digitálních knihoven, zhodnotit právní aspekty související s budováním digitálních knihoven a podobná témata.

5. Dokumentace

Webové stránky akce <http://www.schk.sk/digilib/2013/> - program akce, jsou zde vystaveny prezentace přednášejících.

Prezentace PhDr. Petry Pejšové a Mgr. Jany Sloukové „Jak využít citační manažery pro spojení publikační činnosti a šedé literatury?“ dostupná též v Institucionálním repozitáři NTK.

6. Anotace

Účelem zahraniční cesty byla účast PhDr. Petry Pejšové a Mgr. Hany Vyčítalové na konferenci Digitálna knižnica 2013, která se konala od 15. dubna 2013 do 17. dubna 2013 na Slovensku v hotelu Družba v Jasné pod Chopkom. PhDr. Petra Pejšová zde 17. 4. 2013 přednesla příspěvek s názvem „Jak využít citační manažery pro spojení publikační činnosti a šedé literatury?“, ve kterém seznámila účastníky konference s možností, jak zlepšit služby repozitáře pomocí zapojení citačních manažerů.